

דף נג.

עין משפט א.

יו"ד סימן נו סעיף ג.

ג. הנץ יש לו דריסה אפי' בעוף גדול ממנו ובלבד שיהיה מן הדק בתורים ובני יונה אבל לא בתרנגולת ולמעלה ממנה. ושאר העופות הדורסים יש להם דריסה בעוף שכמותם אבל לא בעוף שהוא גדול מהם.

הגה: חוץ מן הגס **ב** שקורין פלקין שיש לו דריסה בכל העופות.

עין משפט ב.ג.

יו"ד סימן נו סעיף א.

עיי' לעיל דף נב: עין משפט ז.ח.ט.

עין משפט ד.ה.

יו"ד סימן נו סעיף ו.

ו. אין דריסה אלא ביד **ל** ובציפורן אבל דרסה ברגלה **מ** או נשכה בשיניה לא הוה אלא כקוץ בעלמא.

עין משפט ו.

יו"ד סימן נו סעיף ז.

ז. אין דריסה אלא מדעת **נ** הדורס, אבל נפל עליו בדרך מקרה ונתחב בו צפורנו לא הוי דרוסה.

- כ.** וכתב בזבחי צדק שאין איתנו יודע מהו גס ומהו נץ ומהו לאקו"ן ולא איסטור"ר ולא צאביל"ן וע"כ כל שמצינו עוף שדרס נאסר מן הספק, והיינו בעופות טמאים אבל בטהורים אין להם דריסה. כף החיים אות כ"ד.
- ל.** וד' תנאים בדריסה א'. שיהיה מחיים, ב'. ביד ולא ברגל, ג'. בציפורן ולא בשן, ד'. צריך שיהיה בכוונה. שם באות ל"ז.
- מ.** ובעוף שיש לו רק ב' רגליים דורס ברגליו. ב"י בשם הרשב"א. ט"ז ס"ק י'. ואם ניטלו ציפורניים דיד אין לה דריסה.
- נ.** ה"ה אם היה ישן הדורס והכה הבהמה שלא מדעת אין חוששין לה. ב"י בשם הסמ"ג. ש"ך ס"ק כ'.

עין משפט ז.

יו"ד סימן נו סעיף ה

ח. אין דריסה אלא מחיים של הדורס ושל הנדרס, הרי שנעץ צפרנו בנדרס ועד שלא הוציאה ^ז הומת הדורס או חתכו ידו, או נשחט הנדרס ^ע הרי זה כשר.

ח. ט. במה דברים אמורים כשראינו המקרה מתחילה ועד סוף אבל בא לפנינו הנדרס וציפורן תחובה בו ^פ חוששין שמא דרס וחזר ודרס במקום אחר.

עין משפט ז.

יו"ד סימן נו סעיף יד

ד. יז. ארי או דורס אחר שנכנס ^צ בין השוורים ונמצאת ציפורן של האריה תלושה יושבת בגבו של אחד מהשוורים בין לחה בין יבשה חוששין לכל השוורים שבדיר ^ק, אפי' שניהם שותקים.

עין משפט ט.

יו"ד סימן נו סעיף יג

יג. טז. ספק אם נכנס הארי אם לאו או שהוא ספק ארי ספק כלב או שמא בקנה ניגף אין חוששין ^ר. בא לפנינו הנדרס מבעבע בדם ^ש תולין במצוי בין להקל בין להחמיר.

- ס. שהארס עם הוצאת צפורנו הוא זורקו. מגמ' ט"ז ס"ק י"א, וש"ך ס"ק כ"א.
- ע. אבל אם מיהר ושחט הנדרס אחרי הדריסה אין לומר שעדיין לא עבר הארס אלא טריפה. מתשובת הרשב"א סי' תקמ"ו.
- פ. היינו יחד עם הדורס אבל עם ציפורן תלושה שתקועה שם אין חוששין אלא א"כ ראינו ארי שנכנס שם. ט"ז ס"ק י"ג.
- צ. דוקא ראו שנכנס אבל בלא ראו תלינן שציפורן זו היתה בכותל ונתחכך בה השור וננעצה בגבו. ב"י מהרשב"א דהוי ספק ספיקא. אבל בשנים או שלושה צפורניים סדורות בגבו של השור בזה לא תלינן מהכותל אפי' לא ראינו שנכנס הארי חוששין לו מהפר"ח. כף החיים אות צ"ה.
- ק. כף החיים אות צ"ט שזה קאי על ההתחלה.
- ר. פר"ח בשם הרשב"א. והטעם דאיכא ספק ספיקא, ובמקום שמבעבע בדם צריך בדיקה רק באותו מקום. ש"ך ס"ק ל"ב. אם לא שהמצוי יותר הוא מהדורסים.
- ש. אבל לא בצואר דאם בצואר נוהגים לאוסרו. ועיין בכף החיים אות צ"ב.

עין משפט י.כ.ל.

יו"ד סימן נז פעיף ט.י.

ט. י. חוששין לספק דרוסה כגון אם ראינו ארי^ת שנכנס בין השוורים למקום צר^א שאינם יכולים לברוח מפניו, וכן עוף דורס שנכנס לכלוב^ב מלא תרנגולים חוששין שמא דרס.

ט. יא. במה דברים אמורים שהם מקרקרים והוא שותק אבל בשניהם שותקים או מקרקרים^ג אין חוששין.

ט. יב. ה"ה אם חתך ראשו^ד של אחד מהעופות אין חוששין לשאר העופות אפי' הוא שותק והם מקרקרים שאנו אומרים נח רוגזיה, אבל פצע עוף מהם חוששין לכולם^ה דכ"ש שחמתו בוערת בו שהעוף הציל עצמו ממנו ולא הרגו.

הגה: והדין שאם הרג אחד מהם שאין חוששין לאחרים דוקא שלא ראינו שדרס^ו עוד אחרים, אבל ראינו שדרס אחרים כולם אסורים.

י. יג. במה דברים אמורים שאם חתך ראשו של אחד או הרגו אין חוששין לשאר דוקא בנכנס הדורס לתוך הדיר או לתוך הלול ועמד עמהם^ז אבל התולים שעולים על הכלוב ומכניסים ידיהם ודורסים אע"פ שחתך

ת. או כל אותם שיש להם דין דורס. ב"י בשם הרשב"א.

א. אבל למקום רחב אפי' נמצאה אחד דרוסה אין חוששין לשאר. ש"ך ס"ק כ"ג. ואפי' מצאנו ג' דרוסות במקום רחב אין חוששין לשאר. ט"ז בסוף הסימן, וכן הסכים הש"ך שם כנה"כ.

וכל מקום שיכולים קצת לברוח חשיב מקום רחב אפי' החצר מוקף. כ"כ הב"י אבל הב"ח כתב דמקום רחב היינו לא מוקף גדרות, והש"ך כתב דאם נכנס לחצר רחב ומוקף מותר למוכרו לגוי מכח ספק ספיקא. ש"ך ס"ק כ"ד.

ב. היינו סגור אבל פתוח הו"ל כשדה ומקום רחב שיכולים לברוח. כף החיים אות נ"ז.

ג. שאנו אומרים שכל אחד ירא מחבירו. מגמ' חולין נ"ג ע"א. ט"ז ס"ק ט"ו.

ד. ה"ה הרג ולא חתך. ש"ך ס"ק כ"ה.

ה. אפי' שניהם שותקים כולם אסורים, כמו בסעיף י"ד. ש"ך ס"ק כ"ו. וה"ה אם דרס אחד מהם אפי' לא פצעו חוששין לכולם. ש"ך ס"ק כ"ז.

ו. או פצע אחרים. ט"ז ס"ק ט"ז. אם גוי מסל"ת שזאב נכנס לעדר של ישראל אינו נאמן בדבר שאינו בידו. כף החיים אות ע"ו.

ז. דכיון שהוא יכול לדרוס כרצונו כשהרג אחד מהם אמרינן נח נפשיה משא"כ בכלוב. ט"ז ס"ק י"ז.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ראשו של אחד חוששין לאחרים דמתוך שהם בורחים ממנו הוא כועס עליהם.

דף נג:

עין משפט א. יו"ד סימן נז סעיף כ

כ. כג. אם רבים הם הנדרסים אסור להשהותם י"ב חודש כדי שלא יבא לידי תקלה.

הגה: והמנהג להחמיר אפי' באחד ח' כמו שכתב בסעיף י"ח.

עין משפט ב. יו"ד סימן נז סעיף כא

כא. כד. אסור למכור דרוסה או ספק דרוסה ט לאינו יהודי שמא יחזור וימכרנה לישראל.

הגה: ודוקא בטריפות שאינו ידוע אבל טריפות הניכר וידוע לכל מותר. גם בספק טריפות שיש מכשירין טריפות זו מותר למוכרה לגוי' ולא חיישינן שמא יחזור וימכרנו לישראל הואיל ויש מכשירין.

עין משפט ג. יו"ד סימן נז סעיף יג
עיין לעיל דף נג. עין משפט ט

ה. והיינו בודאי איסור אבל בספק דרוסה או ספק נפולה לא חיישינן לתקלה אלא כשהם רבים. כף החיים אות קל"ד.
ואם הם תרנגולות יכול להשהותם כ"א יום דבזמן מועט לא חיישינן לתקלה. שם באות קל"ה.
עדר שנתערב בו ספק דרוסה ברוב לא חיישינן לתקלה ומותר להשהות כולם י"ב חודש. שם באות קל"ו מהרדב"ז.
ט. שם בגמ' בדף נ"ד. ואפי' בעיר שרובה גוים. אבל שחוטה מותר למוכרה לעכו"ם דלא חיישינן שמא ימכרנה לישראל דישאל לא קונים שחוטה מהם. וגם בספק דרוסה אסור להניחה לנפשה שמא יצודנה הישראל והוא אינו יודע שהיא ספק דרוסה. כף החיים אות קל"ט.
י. וכתב הש"ך בס"ק נ"א, דוקא בספק דרוסה אבל בדרוסה אין להתיר למוכרו לגוי.

עין משפט ד. יו"ד סימן לג פעיף י

י. נפרדו הקנה והושט ^כ זמ"ז אם זה ברוב אורכן טריפה.

עין משפט ה.ו. יו"ד סימן נז פעיף מז

יז. יט. בדיקת הדרוסה היא ששוחטים הנדרס ובודקין כל החלל שלו מצומת הגידין עד הקדקד ^ל אם נמצא כולה שלמה מכל מיני טריפות, ולא נמצא בה רושם הדריסה הרי זו מותרת ואם נמצא בה רושם הדריסה שהאדים הבשר כנגד בני מעים אם נמוק הבשר כנגד בני מעים עד שנעשה כבשר שהרופא גורדו רואין כאילו אותו בשר חסר וטריפה, ואם דרס בסימנים משיאדימו כל שהוא הסימנים עצמם טריפה אפי' האדים הקנה בכל שהוא.

עין משפט ז. יו"ד סימן לו פעיף יא

יא. יג. ריאה שנתמססה ^מ והיינו שנמצאת שלמה וכשתולין אותה תחתך ותיפול חתיכות חתיכות טריפה.

עין משפט [ז]. יו"ד סימן נא פעיף א

א. א. קוץ או מחט שניקב לחלל הבהמה או העוף חיישינן שמא ניקב אחד מהמקומות שנקיבתן במשהו וטריפה ^ב. ע"כ כל האברים שאמרנו בהם אם ניקבו מצד אחד כשר כמו הלב, ועובי בית הכוסות, וקורקבן אם הנקב מצד החוץ דוקא כשניקב ע"י חולי אבל מחמת מחט או קוץ ^ב

- ^כ. מחולין מ"ד, וכך פירש ר"ח והרי"ף והרא"ש בחולין נ"ז ע"ב גגו של זפק נדון כוושט.
^ל. כרב נחמן שם בדף נ"ד "מכף הירך" בשביל צומת הגידין "עד הקדקד" בשביל המת.
^מ. מימרא דרב אשי שם בדף נ"ג. ואפי' לא נחתך ונפל ממנה אלא משהו טריפה. וקילקול זה שנתמססה היינו גם בקרומי הריאה, שאם הקרומים חזקים והקילקול רק בבשר הריאה זה לא מטריף. שם אות ר"ז.
^נ. מימרא דרב נחמן בחולין דף נ"ג. ואפי' לא ניכר שום ריעותא ואינו בולט המחט לפנים ג"כ טריפה דחיישינן שנקב וחזר לכוון החוץ ע"י נענוע הבהמה. כף החיים אות ב'.
^ס. ניקב לתוך חלל הגוף וחזר ונתרפה היטב ג"כ טריפה דהא הגיע המחט לחלל הגוף וצריך בדיקה ואנו לא בקיאין. שם באות ד'.

טריפה.

הגה: אם זה ספק אם נעשה ע"י חולי או מחט כשר ע.

א. ב. ניקב בקוץ לפנינו ונשחטה הבהמה ונמצא הקוץ תחוב מדופן לאחד האברים ונראים הדברים שלא ניקב במקום אחר, ולא פגע בלב וכיוצא בו, ולא ניקב לבית חללו כשרה פ.

עין משפט ז.

יו"ד סימן נז מעיף טז

עיי' לעיל עין משפט הו.

ע. עיין בסי' מ"ט, ובכף החיים שם אות ל"ד.

פ. טור בשם הרשב"א. וכן בשו"ע נכתב במקום "אחד" וצ"ל כנראה במקום "אחר".

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777 email: minchat.aaa@gmail.com